SKATTENYTT

Officiellt organ för Taxeringsnämndsordförandenas Riksförbund

Nr 1 1965 **Årgång 15**

DISTRIBUTÖR AV
MEDDELANDEN FRÅN RIKSSKATTENÄMNDEN

Nyheter i skattelagstiftningen vid 1965 års taxering

Av t f byråchefen hos riksskattenämnden Stig Sagnert

För den, som sysslar med såväl fastighets- som inkomsttaxering, gives ej rast eller ro. Mitt under pågående fastighetstaxering tränger sig inkomsttaxeringen på. Endast en dryg månad återstår tills deklarationerna för 1965 års taxering ligger på arbetsbordet. Det är sålunda redan tid att sätta sig in i vilka nyheter i skattelagstiftningen som är aktuella vid 1965 års taxeringsarbete. En redogörelse härför skall lämnas i det följande.

Som vanligt ingår bland nyheterna en del regler av speciell art, vilka är av betydelse endast för ett fåtal skattskyldiga. Andra regler åter gäller en stor mängd skattskyldiga och blir därmed av intresse för flertalet taxeringsnämnder. Hur nyheterna fördelar sig på nämnda typer av regler torde framgå av det följajnde.

Inledningsvis må också anmärkas, att ett supplement till 1964 års edition av Skatte- och Taxeringsförfattningarna kommer att utgivas genom finansdepartementets försorg.

Slopande av avdragsrätten för folkpensionsavgiften.

SFS 1964:76 och 77 (Prop 1964:18; BevU 1964:10 och 30)

I proposition nr 18 till 1964 års vårriksdag framlades förslag om ändrad lydelse av 46 § 2 mom. kommunalskattelagen och 4 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt, avseende upphävande av rätten till avdrag vid inkomsttaxeringen för folkpensionsavgiften. Då frå-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 15:30:39

gan om socialförsäkringsavgifterna i stort vid denna tidpunkt var föremål för utredning av allmänna skatteberedningen och beredningens förslag kunde förväntas inom en nära framtid kom propositionsförslaget för många som en överraskning. Emellertid hade propositionen förebådats redan i finansplanen för budgetåret 1964/1965. I finansplanen framhöll sålunda finansministern att han fann en förstärkning av statens inkomster ofrånkomlig och att han därför ämnade föreslå slopande av avdragsrätten för folkpensionsavgiften.

I den framlagda propositionen nr 18 framhöll departementschefen att folkpensionsavgiften genom maximeringen till ett visst belopp och genom avdragsrätten var regressiv i motsats inte endast till den statliga inkomstskatten utan även till den proportionella kommunalskatten och en allmän varuskatt. En höjning av folkpensionsavgiften utan en samtidig justering av skattesystemets utformning skulle enligt departementschefens mening innebära en förskjutning i finansieringsbördan från de större till de mindre inkomsttagarna. Han ansåg det inte vara möjligt att, med bibehållen avdragsrätt, höja gällande avgifter. Likaså avvisades vid denna tidpunkt tanken på en inkomstförstärkning genom exempelvis förhöjd allmän varuskatt.

Vidare erinrades i propositionen om att reglerna om avgifternas och pensionernas behandling i beskattningshänseende — avdragsrätt för avgifterna och skatteplikt för pensionerna — sammanhängde med det ursprungliga betraktelsesättet att folkpensionen hade karaktär av försäkring. De utgående folkpensionsbeloppen hade emellertid allmänt blivit högre än vad som vid en försäkringsteknisk beräkning skulle ha motsvarat erlagda avgifter. Genom att avgifterna sålunda förlorat sin karaktär av försäkringsavgifter, finge ett slopande av avdragsrätten inga konsekvenser beträffande skattskyldigheten för uppburna pensionsförmåner.

Den skattehöjning som skulle följa av avdragsrättens slopande begränsade sig till sådana skattskyldiga som hade att erlägga folkpensionsavgift. Folkpensionärerna berördes sålunda inte av den ifrågasatta åtgärden. Det framhölls också att vid lägre inkomster slopandet av avdragsrätten skulle medföra blott obetydliga förändringar i skattebelastningen.

Eftersom kommunalskatten var proportionell och utdebiteringen fastställdes med hänsyn till skatteunderlaget i kommunen skulle ett slopande av avdragsrätten i kommunalskattehänseende inte i och för sig få några verkningar. Ett slopande av rätten till avdrag för folkpensionsavgiften ledde automatiskt till en ökning av det kommunala skatteunderlaget, vilket möjliggjorde en i motsvarande mån lägre utdebitering än som eljest skulle ha fastställts. Emellertid syntes man realistiskt få räkna med att slopandet av avdragsrätten för folkpensionsavgiften på sina håll skulle få konsekvenser även för den kommunala beskattningen, eftersom den kommunala ekonomin i allmänhet var ansträngd. I så fall ersatte den en eljest nödvändig kommunal skattehöjning via höjning av den kommunala utdebiteringen. Huruvida vad i propositionen föreslogs i fråga om avdragsrätten fick effekt på den kommunala beskattningen blev således beroende av beslut i de kommunala församlingarna.

Propositionsförslaget blev en omstridd fråga i riksdagen. Sålunda stannade kamrarna i olika beslut och riksdagen godtog

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 15:30:39

vid härefter företagen gemensam omröstning de föreslagna reglerna med så knapp majoritet för förslaget som 181 röster mot 180.

De nya reglerna gäller fr o m den 1 juli 1964. Vid 1965 års taxering medges avdrag med *hälften* av folkpensionsavgiften enligt 1964 års taxering. Anledning har inte ansetts föreligga att i fråga om avdragsrätten vid 1965 års taxering ha särregler för skattskyldiga, som år 1965 taxeras för annat beskattningsår än kalenderåret 1964. — Hittillsvarande avdragsrätt förutsätter, att folkpensionsavgiften påförts under beskattningsåret. Vid taxeringshöjningar i överinstans och eftertaxeringar kan folkpensionsavgift påföras i efterhand. Efter slopandet av avdragsrätten medges övergångsvis samma rätt till avdrag, som skulle ha förelegat om avgiften i vanlig ordning hade ingått i slutlig skatt.

Beslutet om avskaffande av avdragsrätten för folkpensionsavgift har också medfört *ändring i 4 § 1 mom. uppbördsförordningen.*

Stadgandet anger grunderna för källskattetabellerna. Enligt gällande regler utvisar dessa tabeller skatten, fördelad på varje avlöningsperiod, vid en tänkt taxering av mot lönen svarande årsinkomst. Vid denna tänkta taxering har hittills tillgodoförts — förutom kommunalskatteavdrag, ortsavdrag och i förekommande fall förvärvsavdrag — ett schablonmässigt avdrag å 450 kronor för gifta och 300 kronor för ensamstående. Vid slopandet av rätten till avdrag för folkpensionsavgift har gällande principer för uppgörande av källskattetabellerna ansetts bäst kunna bibehållas genom utmönstring av sistnämnda schablonavdrag å 450 respektive 300 kronor.

Ändringen i uppbördsförordningen trädde i kraft den 1 juli 1964 och äger tillämpning vid beräkning av preliminär A-skatt från och med nämnda dag. Nya källskattetabeller gällande fr o m den 1 juli 1964 har utfärdats av riksskattenämnden. Anmärkas må, att bestyret med källskattetabellerna i fortsättningen kommer att åvila centrala folkbokförings- och uppbördsnämnden (CFU), vilken trätt i verksamhet från och med den 1 juli 1964.

Förvärvsavdrag för ensamstående barnförsörjare med inkomst av jordbruksfastighet.

SFS 1964: 298 (BevU 35 och 58)

I anledning av yrkande i de likalydande motionerna I: 203 av fru Olsson m fl och II: 245 av herr Antonsson beslöt 1964 års vårriksdag ändrad lydelse av 46 § 3 mom. kommunalskattelagen. Yrkandet i motionerna gick ut på, att ensamstående barnförsörjare med inkomst av jordbruksfastighet skulle äga rätt till förvärvsavdrag enligt samma grunder som ensamstående barnförsörjare med inkomst av rörelse eller eget arbete.

Bevillningsutskottet avstyrkte motionerna bl a med hänvisning till att socialpolitiska kommittén enligt sina direktiv hade att beakta de ensamstående barnförsörjarnas problem och att allmänna skatteberedningen torde komma att ta ställning till frågan om förvärvsavdragets storlek och konstruktion. I en till bevillningsutskottets betänkande fogad reservation II yrkades emellertid, att riksdagen skulle godkänna en lagändring i enlighet med vad som hemställts i motionerna. Sedan kamrarna även i denna fråga stannat i skiljaktiga beslut, beslöt riksdagen vid gemensam omröstning godta ändring av

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 15:30:39

46 § 3 mom. kommunalskattelagen i enlighet med yrkandet i reservationen. Den 29 maj 1964 (nr 298) utfärdade Kungl. Maj:t lag om ändrad lydelse av förenämnda moment i kommunalskattelagen att gälla från och med 1965 års taxering.

Med lagändringen har sålunda åsyftats, att tillerkänna ensamstående barnförsörjare, såväl man som kvinna, med inkomst av jordbruksfastighet rätt till förvärvsavdrag med 300 kronor jämte 20 procent av nämnda inkomst, sammanlagt dock högst 2.000 kronor.

Lagändringen verkställdes på så sätt, att 3 mom. andra stycket i 46 § kommunalskattelagen erhöll ändrad lydelse medan innehållet i momentet i övrigt lämnades oförändrat. Följden härav har blivit, att första och andra styckena i 3 momentet kommit att erhålla en mot varandra stridande lydelse, såvitt angår förvärvsavdraget för ensamstående kvinnlig barnförsörjare med inkomst av jordbruksfastighet.

Sålunda stadgas i det oförändrade första stycket bl a, att avdrag med 300 kronor må åtnjutas av kvinna, som haft inkomst av jordbruksfastighet och utfört arbete i förvärvskällan till minst 300 kronors värde, därest kvinnan antingen varit gift och levt tillsammans med sin man eller ock haft hemmavarande barn under 16 år. Det senare av de bägge alternativen syftar på kvinnor med barn under 16 år, vilka antingen varit gifta men icke levt tillsammans med mannen eller ock varit ogifta. Enligt det ändrade andra stycket i momentet är emellertid kvinna med hemmavarande barn under 16 år, vilken antingen varit gift men icke levt tillsammans med sin man eller ock varit ogift — därest hon haft inkomst av jordbruksfastighet — berättigad till förvärvsavdrag med 300 kronor jämte s k kvotavdrag, sammanlagt högst 2.000 kronor. Förvärvsavdraget för ensamstående kvinnlig barnförsörjare med inkomst av jordbruksfastighet är sålunda enligt bestämmelserna i första stycket av momentet begränsat till 300 kronor, medan enligt andra stycket i samma moment sådan skattskyldig äger åtnjuta förvärvsavdrag med 2.000 kronor.

Riksskattenämnden, som i anslutning till formuleringen av texten rörande förvärvsavdragen å deklarationsblankett formulär 1 a, uppmärksammat ifrågavarande inadvertens i lagen, har vid fastställandet av deklarationsblanketten utgått från att bestämmelserna i andra stycket av momentet skall gälla. Då det emellertid knappast kan anses godtagbart, att första stycket innehåller en regel, som direkt strider mot den av riksdagen beslutade bestämmelsen, har riksskattenämnden i skrivelse till finansministern anmält förhållandet. Därvid har nämnden framhållit att rättelse enklast torde kunna ske genom en ändring av 3 mom. första stycket sista meningen, innebärande att orden ”eller ock haft hemmavarande barn under 16 år” får utgå. Nämnden har emellertid tillagt, att en grundligare omarbetning av 46 § 3 mom. i och för sig är önskvärd, då momentet efter flera gånger vidtagna ändringar är tämligen svårläst.

Särskilt investeringsavdrag vid taxering till statlig inkomstskatt.

SFS 1964:79 (Prop 1964:40 BevU 1964:23)

För att stimulera industrins maskininvesteringar har genom lagstiftning vid 1964 års vårriksdag införts ett särskilt investeringsavdrag vid den statliga taxe-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 15:30:39

ringen motsvarande 10 procent av kostnaden för under år 1964 anskaffade maskiner. Bestämmelserna härom återfinns i förordningen den 10 april 1964 (nr 79) om särskilt investeringsavdrag i vissa fall vid taxering till statlig inkomstskatt.

Investeringsavdrag kan ifrågakomma endast för maskininvesteringar inom den egentliga industrin. Handeln har däremot ställts utanför förordningens tillämpningsområde med den motiveringen att investeringstakten inom handeln är relativt hög, varför något behov av stimulans av denna speciella karaktär inte föreligger på det området.

Det kan antagas att svårigheter ibland uppkommer att avgöra huruvida fråga skall anses vara om industriell tillverkning i den mening som avses i förordningen eller icke. Gränsdragningen i förhållande till handeln och mellan industriell tillverkning och hantverk erbjuder problem. I några fall har dylika spörsmål via förhandsbesked underställts Regeringsrättens prövning. Något avgörande i högsta instans föreligger emellertid inte vid tidpunkten för denna artikel. Det kan förväntas, att utslagen kommer att publiceras i Riksskattenämndens Meddelanden, Ser. I, så snart desamma föreligger.

Det må anmärkas, att i väckta motioner yrkades att rätt till särskilt investeringsavdrag även skulle tillkomma reparationsverkstäder och verkstäder inom hantverk, vilka för sin produktion anskaffade maskiner av samma slag som egentliga industriföretag. I anledning härav anförde bevillningsutskottet i sitt betänkande nr 23 att med industriell tillverkning i förevarande sammanhang avsågs framställning av produkter och förnödenheter men däremot inte enbart service- och reparationsverksamhet. Antalet anställda var icke i och för sig avgörande. Även en verksamhet med få anställda kunde ha industriell karaktär, så att investeringsavdrag borde kunna medges.

Enligt propositionsförslaget skulle investeringsavdrag få åtnjutas både för maskiner och inventarier med i 3 § angivna undantag. Eftersom förslaget syftade till att stimulera maskininvesteringarna, ansåg emellertid bevillningsutskottet att lagstiftningen borde begränsas till att omfatta maskiner. Undantagas borde bl a tillgångar med kort varaktighetstid, begagnade tillgångar, motorfordon, traktorer och släpfordon ävensom maskiner för produktion eller distribution av elektrisk kraft. Utskottet anförde härom följande.

Om investeringsavdrag endast medges för maskininvesteringar i industriell tillverkning, blir vissa av undantagsbestämmelserna i 3 § onödiga. I begreppet maskin, som användes för stadigvarande bruk i industriell tillverkning, torde inte kunna innefattas vare sig personbil, lastbil, buss, traktor, handelsfartyg eller fiskefartyg. För att undvika tveksamhet bör dock undantagsbestämmelsen för dylika tillgångar kvarstå. Maskiner för automatisk databehandling torde, utom i enstaka undantagsfall, inte utgöra maskiner i industriell tillverkning.

Vad bevillningsutskottet sålunda anfört föranledde inte någon riksdagens erinran.

Investeringsavdraget beräknas å kostnaden för maskininvesteringar under kalenderåret 1964. För företag, som har räkenskapsår sammanfallande med kalenderår, kommer investeringsavdrag sålunda att åtnjutas vid 1965 års taxering. Har ett företag brutet räkenskapsår kan såväl 1965 som 1966 års taxering avse beskattningsår, som omfattar del av kalenderåret 1964. Fråga om investeringsavdrag kan då uppkomma vid båda dessa taxeringar. I undantagsfall, t ex vid om-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 15:30:39

läggning av räkenskapsår, kan fråga om investeringsavdrag uppkomma även vid 1967 års taxering. En särregel gäller för företag med räkenskapsår, som slutar under januari eller februari 1964. Dessa får åtnjuta investeringsavdrag vid 1965 års taxering även för de investeringar som verkställts under år 1964 men före ingången av det då aktuella beskattningsåret.

En maskin anses vara anskaffad, när bindande avtal om förvärvet träffats med säljaren även om leveransen sker vid en senare tidpunkt. Investeringsavdrag får i enlighet härmed åtnjutas för maskinbeställningar som gjorts under år 1964 för leverans efter den 31 december samma år. Av olika skäl har det emellertid ansetts nödvändigt att för rätt till investeringsavdrag kräva att leverans sker inom viss tid. Denna tid har bestämts till två år.

Har skriftligt avtal om maskinförvärv träffats före den 1 januari 1964 blir förordningen om särskilt investeringsavdrag inte tillämplig beträffande tillgången i fråga. Det går inte att annullera ett sådant avtal och ersätta det med ett nytt av senare datum. Skriftligt avtal anses, oaktat det senare annullerats, ha träffats före den 1 januari 1964. Med skriftligt avtal avses inte bara ett formligt köpekontrakt utan också ett genom brev, telegram, orderbekräftelse eller på annat sätt ingånget avtal. Om skriftligt avtal inte träffats, bör i fråga om tillgångar förvärvade från annan person gälla, att tillgången anses anskaffad när leveransen sker.

För att komma i åtnjutande av investeringsavdrag måste den skattskyldige framställa yrkande härom i deklarationen. Riksskattenämnden har fastställt formulär för investeringsavdraget.

För att förhindra att rätten till investeringsavdrag för tillgångar, om vars anskaffande avtal träffats under år 1964 för senare leverans, inte missbrukas, har stadgats följande. Levereras inte tillgången senast den 31 december 1966 göres tillägg vid taxeringen till statlig inkomstskatt motsvarande en och en halv gång det investeringsavdrag som åtnjutits. Samma gäller om rörelse överlåtes eller nedlägges innan tillgången levereras. Levereras tillgången senast den 31 december 1966 och är den slutliga anskaffningskostnaden lägre än det avtalade priset, göres likaledes ett tillägg motsvarande femton procent av prisskillnaden.

I vissa fall kan det framstå som obilligt att tillägg som nu sagts göres. Riksskattenämnden har därför fått befogenhet att, om särskilda skäl föreligger, medgiva att tillägg inte skall göras eller göras med lägre belopp.

Slutligen må anmärkas att det får ankomma på beskattningsmyndigheterna att kontrollera, att leverans sker före den 31 december 1966 och även att den slutliga anskaffningskostnaden inte understiger det avtalade priset.

Vissa beskattningsregler vid fusion mellan sparbanker och mellan försäkringsbolag.

SFS 1964: 54 och 55 (Prop 1964: 38; BevU 1964: 15)

Som bekant finns beskattningsregler meddelade för aktiebolag, ekonomiska föreningar och jordbrukets kreditkassor som syftar till att undanröja de hinder för fusion, som de skatterättsliga följderna av en sammanslagning av dylika företag eljest skulle medföra. För sparbanker och försäkringsbolag ha emellertid dylika skatteregler hittills saknats.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 15:30:39

I proposition nr 38 till 1964 års vårriksdag framlades emellertid på grundval av en inom finansdepartementet upprättad promemoria förslag om ändrad lydelse av punkt 5 av anvisningarna till 35 § kommunalskattelagen samt 2 § och 4 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt. Förslaget godkändes av riksdagen. Lagstiftningen innebär, att vid bedömningen av frågan huruvida skattepliktig realisationsvinst uppkommer vid försäljning av fastighet, som sparbank respektive försäkringsbolag övertagit vid fusion, skall så anses som om det övertagande och överlåtande företaget varit en och samme skattskyldig. Detta innebär att — om skattepliktig realisationsvinst inte hade förelegat om det överlåtande företaget försålt fastigheten — skattepliktig dylik vinst inte heller skall uppkomma när det övertagande företaget säljer densamma. Vidare skall vid fusion det övertagande företaget äga rätt till avdrag för det överlåtande företagets avdragsgilla kommunalskatt men också vara skattskyldigt för sådan restituerad, avkortad eller avskriven skatt, som skulle utgjort skattepliktig intäkt för det överlåtande företaget. Såvitt angår försäkringsbolag medges dock en viss valrätt beträffande avdragsrätten.

Förevarande bestämmelser trädde i kraft den 1 juli 1964 och är tillämpliga från och med 1965 års taxering.

Uppgiftsplikt beträffande representationskostnader.

SFS 1963 : 162 (Prop 1963 : 96; BevU 1963 : 40)

På sätt framgick av föregående års redogörelse skedde genom lagstiftning år 1963 en utvidgning av uppgiftsskyldigheten beträffande kostnader för representation och liknande ändamål. I taxeringsförordningen infördes sålunda en ny 25 a § varjämte 26 § samma förordning erhöll ändrad lydelse. Bestämmelserna äger tillämpning fr o m 1965 års taxering. Beträffande den närmare innebörden av densamma kommer assessorn Ulf Fredholm att lämna en redogörelse i ett kommande häfte av Skattenytt.

Traktamentsersättningar från enskilda arbetsgivare.

SFS 1963 : 265 och 266 (Prop 1963 : 120; BevU 1963 : 43)

I föregående års redogörelse redovisades också 1963 års lagstiftning beträffande traktamenten, flyttningsersättningar m m. Därvid erinrades om att de nya reglerna om normalbelopp och schablonavdrag för ökade levnadskostnader vid tjänsteresor i enskild tjänst samt om ändrad uppgiftsskyldighet enligt 37 § 2 mom. taxeringsförordningen skulle tillämpas fr o m 1965 års taxering. Vidare anmärktes, att riksskattenämnden utfärdat anvisningar angående avdrag för ökade levnadskostnader vid tjänsteresor i enskild tjänst, innefattande jämväl beslut om normalbelopp för dylik kostnad för kalenderåret 1964. (Meddelanden från Riksskattenämnden, Ser. I nr 1/1964 p. 3). Se i övrigt särskild artikel av assessorn Ulf Fredholm i detta häfte av Skattenytt.

Beskattning av sjuklön från annan arbetsgivare än staten.

SFS 1963 : 299 (Prop 1963 : 151; BevU 1963 : 46)

Fr o m 1965 års taxering gäller att sjuklön också från annan arbetsgivare än staten är skattepliktig. Detta gäller även sådan sjuklön, som utgår från arbetsgivare då denne på grund av bestämmelserna om arbetsgivarinträde i 3 kap.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 15:30:39

16 § andra eller tredje stycket lagen om allmän försäkring äger uppbära arbetstagaren tillkommande ersättning från allmän försäkringskassa.

Beskattningsfrågor i samband med fideikommissavvecklingen.

SFS 1963:587 (Prop 1963:26; Sammansatta BevU och L1U 1963:2)

Vid 1963 års höstriksdag fattades beslut om avveckling av landets bestående fideikommiss. I proposition nr 26 upptog finansministern frågan om de skatterättsliga konsekvenserna av den i proposition nr 5 föreslagna civilrättsliga lagstiftningen om avveckling av fideikommissen. Propositionsförslaget i fråga om inkomstbeskattningen avsåg att förhindra, att bolagsbildning försvårades genom att tillskott av fideikommissegendom föranledde beskattning hos fideikommiss eller fideikommissbo. De civil- och skatterättsliga bestämmelserna utskottsbehandlades i ett sammansatt bevillnings- och första lagutskott.

Riksdagen godtog propositionsförslaget i fråga om inkomstbeskattningen och Kungl. Maj:t utfärdade den 6 december 1963 (nr 587) en förordning om inkomstbeskattning av fideikommissbo, m m. Förordningen trädde i kraft den 1 januari 1964. Beträffande innebörden av bestämmelserna torde få hänvisas till förordningen samt ovannämnda proposition nr 26 ävensom Skattenytt 1964 s. 165.

Beskattning av ersättning vid övergång till högertrafik samt kontraktsavskrivning på bussar.

SFS 1964:773 (Prop 1964:173; BevU 1964:64)

I proposition nr 173 till 1964 års höstriksdag framlades förslag till förordning om beskattning av ersättning vid övergången till högertrafik, m m.

Propositionsförslaget får ses mot bakgrunden av att i samband med omläggningen till högertrafik aktualiseras vissa beskattningsfrågor. Ersättning av statsmedel skall sålunda utgå för sådana kostnader, som åsamkas någon till följd av omläggningen. Bestämmelser härom finns i kungörelsen den 10 april 1964 (nr 99) om ersättning av statsmedel för kostnader till följd av övergången till högertrafik. Fråga uppkommer då i vad mån dylik ersättning utgör skattepliktig inkomst för mottagaren. Vidare hade Svenska omnibusägareförbundet och Svenska lokaltrafikföreningen i en till Kungl. Maj:t ställd skrift hemställt om rätt för trafikföretagen att under omställningsperioden till högertrafik göra skattefria avsättningar till investeringsfond.

Riksdagen godkände propositionsförslaget och Kungl. Maj:t utfärdade den 11 december 1964 (nr 773) en förordning om beskattning av ersättning vid övergången till högertrafik, m m.

Enligt förordningen skall ersättningar av statsmedel för kostnader till följd av övergången till högertrafik utgöra skattepliktig inkomst endast i de fall ersättningen avser ränta eller sådan kostnad i förvärvskälla, som är avdragsgill på ett gång vid taxeringen. Är kostnaden avdragsgill vid taxeringen endast i form av årliga värdeminskningsavdrag, skall enligt förordningen dylika avdrag icke få åtnjutas för kostnaden till den del den täckts av uppburen ersättning. Detta innebär ett lagfästande av gällande praxis. Vidare stadgas, i syfte att undvika skattemässiga konsekvenser av den uppskjutning av nyanskaffning av bussar som kan bli en följd av övergången till högertrafik,

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 15:30:39

att kontrakt om leverans av dylika fordon, som tecknas under åren 1964—1967 för leverans senast under år 1969, skall vid taxeringen få avskrivas enligt samma regler som gäller för levererade tillgångar. Bestämmelserna skall tillämpas första gången vid 1965 års taxering.

Terminologiska ändringar i kommunalskattelagen rörande UD-personal.

SFS 1964:713 (Prop 1964:162; BevU 1964:60)

Genom lag den 13 november 1964 har 32 § 3 mom. och punkt 7 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen erhållit ändrad lydelse. Ifrågavarande bestämmelser reglerar beskattningen av den utom riket stationerade personalen vid utrikesförvaltningen. Ändringarna, som föranletts av det nya avlöningssystemet för utlandstjänstemännen, är av i huvudsak terminologisk art.

Dubbelbeskattningsavtal

I föregående års redogörelse omnämndes att 1963 års riksdag hade godkänt avtal med *Spanien* (Prop 1963:192; BevU 1963:58) och att ratifikation hade skett den 30 december 1963. Författningar har utfärdats den 10 april och den 29 oktober 1964 (SFS 1964:97, 98 och 710).

I anslutning till kungörelsen den 23 september 1960 (nr 549) om tillämpning av ett mellan *Sverige och Förbundsrepubliken Tyskland* den 17 april 1959 ingånget avtal för undvikande av dubbelbeskattning beträffande skatter å inkomst och förmögenhet ävensom beträffande vissa andra skatter, har genom kungörelse den 29 juni 1964 (SFS 1964:514) utfärdats anvisningar rörande det närmare förfarandet vid avtalets tillämpning med avseende å tysk källskatt på inkomst av kapital m m.

Under 1964 års riksdags vårsession har godkänts ett tilläggsavtal till avtalet den 23 mars 1939 mellan *Sverige och Amerikas Förenta Stater* för undvikande av dubbelbeskattning och fastställande av bestämmelser angående ömsesidig handräckning beträffande inkomst- och andra skatter (Prop 1964:22; BevU 1964:3).

Tilläggsavtalet innefattar ändringar och tillägg till 1939 års avtal i vad avser beskattningen av utdelning, ränta samt vissa slag av inkomst av tjänst ävensom i fråga om definitionen av begreppet ”fast driftställe”. Ändringarna och tilläggen avser artiklarna VII, VIII, XII och XIV i 1939 års avtal samt punkterna 1 (a), 6, 7 och 13 i protokollet till detsamma.

Anmärkas må, att vad angår pensioner och andra förmåner, som utbetalas från Förenta staterna inom ramen för ”Social Security Act”, ävensom dylika utbetalningar enligt den svenska lagen om allmän försäkring, på initiativ från amerikansk sida överenskommelse träffats om att tilläggsföreskrifter skall erhålla sin plats i en officiell skriftväxling verkställd med stöd av punkt 15 i protokollet till 1939 års avtal. Sådan skriftväxling har ägt rum den 12 och 19 augusti 1964. Författningar har dock ännu icke utfärdats. Enligt tilläggsföreskrifterna förbehålles beskattningsrätten till utbetalningar av nu angivet slag den stat varifrån utbetalningen sker. Tilläggspension till en svensk som utflyttat ur riket underkastas svensk beskattning även efter utflyttningen, och en svensk som återvänt till Sverige från Förenta staterna och därifrån åtnjuter nyssnämnda pension blir ej här beskattad för densamma.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 15:30:39

Den allmänna varuskatten under 1964

Av byrådirektören H. G. Lundin

I likhet med föregående år har det icke vidtagits några nya lagstiftningsåtgärder på den allmänna varuskattens område under år 1964. I den följande framställningen kommer därför i huvudsak att behandlas av riksskattenämnden gjorda uttalanden i olika tolkningsfrågor ävensom vissa av regeringsrätten meddelade utslag.

Skattepliktsfrågor

Ett ofta återkommande spörsmål gäller tillämpningen av det i 10 § 1 mom. punkten 1 varuskatteförordningen (AVF) stadgade undantaget från skatteplikt för fodermedel. I en tidigare artikel (nr 1/1964) lämnades några exempel på riksskattenämndens ställningstagande i denna fråga. Ytterligare några exempel kan nämnas. Sålunda har företagare anhållit om besked angående skatteplikt för hundfoder i konservburkar, som såldes direkt till konsument, förpackade i större lådor rymmande c:a 10 kg. Riksskattenämnden fann att konservburkar med hundfoder, oavsett om de förpackades i större emballage likväl borde anses som detaljhandelsförpackningar. Av sökanden på detta sätt tillhandahållet fodermedel borde därför vara underkastat skatteplikt (R II 4/1964).

Den 14 juni 1960 (R II 5/1960) har riksskattenämnden uttalat, att socker för utfodring av bin icke är att hänföra till sådant fodermedel som är undantaget från skatteplikt enligt nämnda stadgande. Ej heller borde sådant socker kunna hänföras till material enligt anvisningarna till 12 och 18 §§ AVF. Hos riksskattenämnden har under 1964 gjorts en förnyad framställning att nämnden måtte förklara att undantag från skatteplikt fö-

---

Tilläggsavtalet, som ratificerades den 11 september 1964, skall tillämpas beträffande beskattningsår som börjar å eller efter den 1 januari 1963. Bestämmelserna om beskattning av aktieutdelning skall dock äga tillämpning först från och med beskattningsår som börjar den 1 januari året närmast efter utväxlingen av ratifikationshandlingarna eller senare. I fråga om svensk kupongskatt torde de nya bestämmelserna böra tillämpas första gången beträffande utdelning som blivit tillgänglig för lyftning den 1 januari året närmast efter ratifikationsåret och inte förfallit till betalning dessförinnan.

1964 års riksdag har slutligen godkänt ett nytt avtal med *Island* (Prop 1964:104; BevU 1964:44). Ratifikation har skett den 15 juni 1964 och författningar har utfärdats den 9 september 1964 (SFS 1964:584 och 585). Avtalet blir tillämpligt första gången vid 1965 års taxering. Beträffande svensk kupongskatt blir avtalet tillämpligt på utdelning som förfaller till betalning den 1 januari 1964 eller senare. I och med att det nya avtalet trätt i kraft, har 1937 års avtal liksom ett särskilt avtal av år 1955 angående beskattning av inkomster från sjö- och luftfartstrafik upphört att gälla.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 15:30:39